

Narodni list

Pučki list za politiku i pouku.

„Narod bez narodnosti jest tielo bez kosti!“

Za oglase plaća se 10 halera po redku na višu putu po pogodbi.

Oglasi šljiva se na uredništvo lista.

Rukopisi se ne vraćaju. — Nefrankirani listovi se ne primaju.

Br. 43.

Voloske-Opatija u četvrtak 23. listopada 1902.

God. III.

Molimo sve naše cijenjene predplatnike, da čim prije pošalju predplatu za „Nar. list“.
Predplata iznaša: Za cijelo leto 8 K, (za seljake 4 K) za pol leta 4 K, (za seljake 2 kruno.)

Sveslavenski savez.

Teška su nastala vremena za Slavene va Austro-Ugarskoj države. — Premda oni sačinjavaju dva treća dela svega prebivalstva ove države, premda po državnih temeljnih zakonah Austrije i Majarije imaju Slaveni jednake pravice kako i drugi narodi, premda su do petljarske palice verni kruni i državi ipak su na sve kraje proganjeni od druge narodnosti ove države ipak su od samih oblasti zapostavljeni i prikraćeni va svojih pravica.

Poljaci, Česi i Slovenci proganjeni su va Austrije od Nemaca na najgriji način jer bi Nemci hteli da nad njimi gospodare a oni se tomu, kako imaju i pravo brane.

Slovenci i Hrvati proganjeni su va Gorice, Istre i Trste od Talijana za svem tem da su va svih tih zemljah va većine. Talijani nam krađu svaku pravicu. Ne daju nam narodne škole nego nam decu va talijanskih školah raznaroduju. Krata nam pravo služiti se kod oblasti i va crkvah svojga jezika. Z jednom besedom hteli bi da nas nestane z ovih naših zemljah, koje oni pripravljuju za gladnu Italiju. Cearske oblasti sve to vide, sve to gledaju mirno, kako da njim je drago, da Talijani tako delaju. — Madjari pak gajave i dave Slavene pod Svetom krunom Stjepanovom baš onako kako su jedanput Turci davili kršćane. — Slavenom je dakle u ovoj monarhiji slabo da slabije bit ne mora. Sve se je nekako složilo, da Slavene uništi. —

PODLISTAK.

Na vrhu Učke.

I.

Ele, tri sta mu sjekirica! Da vam i ja mrvu javim. Boga mi, zardjalo mi pero od duga mltka, a ruka ukočila se kao zec na ražnju, a nekud bijesa čak u glavi stala mi pamet da pijesni. Eh, šta čemo? Koteći kad ne rađe rđa obliže, pa valja vraški zasukat rukave hoš li opet s njima da zavrnas. —

Al, gle no cucka! Ja se eto hćedoh razglagoljati sve u šestnajst kô baba na vâšaru, a da nijesam jedan predao nitî svoje — poještine. Valja bo znati, da sam i ja moderno kultivisano čeljade, pa ako mi i žulji petu — opanak. Neka ga! — On ne crveni tako često kao lakirana cipelica —

Dakle da se znamo! Ime mi je i zova me Grga Cviliđreta a putnik sam „v Krtovo deželo“ inače njuškalo prvoga reda i ranga. Za sada udario sam si logor na vrhu Učke, jer na svom putu spetih, da ima u Istri na pregršti gnjileža i truleža, pa hoću da ga mrvu promiješam, ne bi li njegov

Nego neće to poč tako lãhko, jerbo nas Slavena ima puno; ima nas tako rekuć kako zvezda na nebu ili peska va moru.

Treba samo da se svi Slaveni ove monarhije složimo u jedno kolo pak da se složno, svi za jednoga i jedan za sve branimo proti skupnem nam neprijateljem i proti neprijateljem Austrije, koji bi hteli da se Austrija raspade i razdeli med gladne Talijane i ohole Nemce. Za to je skrajno vreme da se svi slavenski narodi i svaki po sebe i svi skupa složo u jedan sveslavenski savez, koji bi segurnim uspjehom mogal obranit sve Slavenske narode od njihovih neprijatelji i pridobit njim sve pravice, koje njim sada ti neprijatelji krata.

Se zna da bi se najprije morali svaki narod med sobom složiti. Kod tolike neprijateljji, koji na nas gledaju kako jastreb na pticu ni ni pametno ni koristno, da se jedan slavenski narod va Austro-Ugarskoj med sobom deli na stranke i strančice. Liberalizam klerikalizam, socijalizam to je sve za nas Slavene nepotrebno i škodno. Mi moramo bit samo dobri Hrvati, Slovenci, Česi, Poljaci itd. a svi skupa moramo biti dobri i radikalni Slaveni, složni kako veruga.

Samo tako čemo bit strah i trepet naših neprijateljji, samo tako moć čemo se obranit odnarodjenju samo tako moć čemo si izvojevat pravice i rešpekt, koji nam u ovoj državi ide.

Mislimo, da nam neće nijedan zameriti, da mi morda najuladji slavenski list davamo ovaj savet. Činimo to samo iz prevelike ljubavi do svoga potlačenoga naroda želeć, da mu tako pomoremo. Sva slavenska štampa neka se malo više i pobliže bavi ovim važnim pitanjem. Nam se čini da obistinjenje ove misli nije nemoguće.

Bit će bolje mićimo se samo!

dah dopro do gospodskoga nosa. Uza se imam u torbi velikih i malih kljesta, pa tankih i debelih žila, da njima podkrpavam svoje opanke, a do potrebe Boga mi, da koga „i uštjpnem u obrazinu il ubodem u debelo meso. A kandžija što ju spletah iz volnjske žile, bijesa mn, zviđati će i lijevo i desno, kako se već desnica razmahala bude, pa poljubila koga u bijelo lice ili ožegla kome tusta leđa. — Briga me je! — Koga bude svrbilo ili za nevolju palilo, neka se — češe.

Dobro! Sada kad se znamo i poznamo evo me na divanu pred Vašim svjetlim licem pa da onako po koju čalabrknem. — Možda ne bude na odmet. Dijes si ga znao! Ele, šta čemo?! Pticama zamuknuo kljun, šturci uvallili se u svoje rupice, dok opet njihovi kolege cvrčci raspuknuli se na dvoje pa nemaš čime da si uho pozabavljaš, do li vjetrom, što se stao ljevati k nama sa sjevera hladna. A takva zabava — kao voda u opanku.

Dakle ajde, da uz riec i lulu duhana možda ipak lagije ubijemo vrijeme:

Tamo negdje podno Kastva ravno u „Mačjoj kuli“ ndarili — anatomički stol. Prohćelo im se, da iz napršćadi sitne, što

Talijanske lopovščine.

Ovi dni je neki tabeln talijanskoga konsula va Zadre z blatom namazal. Čim se je to doznalo, valje su Talijani raztrubili po svih fojeh da su to učinili naši Hrvati. Najveću buku su digli talijanski foji va Italije. Ni vrag se ne bi spametil oneh grdeh uvredi, ča su ih te mrzoti htilli na naše jude, kako da znaju za siguro da je on u tabelu namazal ki od našeh Hrvati. I ti talijanski briganti vapiju, da je tega već dosti, da je talijanska čast (kade njim je? Op. sl.) vavek va pogibelje, da bude oblačena va Dalmacije itd. itd. Na takov način nastoje te talijanske kačke, da one svoje trubaste čitatelje nahuckaju proti Hrvatom. A to huckanje traje već više vremena, i ako nimaju priliki za to, onputa ju sami store. —

Tako su i ov put. Zeli su pest biata i namazali su talijanskemu konzulicme va Zadre onu tabelicinu i onputa valje udrili na svi tamburi, da su to učinili naši Hrvati. Tako delaju i Talijani va Istre. Zamu kakovega krepanega mačka, pak ga hite va šternu, potruju vodu i reku, da su to Hrvati storili. Anarhisti!

Nego mej timi foji huckaju i huckaju ne samo proti Hrvatom već i proti Austriji, a to sve samo za to da se važe gvera mej Austrijom i Italijom, jer oni misle, da bi na ta način mogli dobit za se Dalmaciju Trst i Istru.

Brizni tovari! Oni kako da su pozabili na Vis i na Kustocni! Ča ih zaspravlje toliko srbi ona njihova koža? Ča njim „ju ni Menelich dosta počesal? Neka samo izvole mi smo vavek pripravni da ih dočekamo onako, kako su ih znali dočekat naši oci! Neka samo izvole, ako ih toliko srbi, al neka ne pozabe nikada on nekadajni proverbiji naime, da: piš val un drž, che cento piglia!

istom srknu tog božijeg zraka, isišu dušicu malu, pa „da ju urone u — žeženu žestu. Nu u gorljivosti svoga znañja i zvanja prešli od duše na tielo, ne bi li kakvim pronalaskom zadržali sav ovaj bieli svijet i osupnuli sve medicinske kapacitete staroga i novoga svijeta počam od globorada asistenta čak do najzvjernijih naslova i epiteta. Prohćelo im se „ovjencati čelo neuveljivim lovor-vjencem a ime svoje urezati u knjigu besmrtnosti. —

I stali miješati drobna crijeva i džigericu bijelu, pipati bubreg i vranicu, cijediti moždane i mozak, sjeći kost i kožu prevraćati urce i jetra, natezati žile i mišice napokon zaboli svoj nos i u najtanju tančinu, a da nijesu ništa, a ma baš ništa — našil. Tek našli su shodnim da na koncu konca ono malo djetesće sitno izrezuckano i izsječckano bace na smetište — parcovima za hranu. —

I ljudi zgražali se nad okrutnošću tih anatoma, vulgo šintara a Justitia usklilknula u svojoj svojoj ozbiljnoj ozbiljnosti poput Zrinjskoga u Sigetu:

„Popet ću ga na vješala tanka, Pa to bila baš i moja majka!“

Galicija i — Primorje.

Madama Justicija bila je ovi dni remenana va bečkom Parlamentu kako još nikada do sada. Povod je temu taj, da je tribunal va Lavova otpustil od službi sudca Lupu, ki je narodni zastupnik va bečkom parlamentu, pak kako takav kritizirao je način kako se tamo sudi i postupa. I za to ga je ondešnji tribunal otpustil od službi. Kako se vidi upravo tako se je bilo dogodilo s našim zastupnikom Spinićem. I on je kako zastupnik našega parlamenta držal politički govor, i radi tega govora bil je, kako je poznato, dignut od služki.

Nego reć bi da ljudi, ki ovakove muževe odpuščaju od službi, ne vide ni pedalj dalje od nosa, zać kad mi malo videli pred sobom ne bi delali takove kapeli. Zać kako god je bila ona affaira zastupnika Spinićea prava kapela od strane c. k. oblasti, tako je i ova od zastupnika Lupa prava falopa. Zastupnik je zastupnik i kako takov on uživa va države slobodu govora i kritike, kakove ne uživa ni jedan drugi državljanin. Dapače narodni zastupnik uživa i osobnu slobodu i u slućaju, kada počini čagod, ča je proti zakonu, tako da narodnega zastupnika nesme ni sud progonit, ako to Parlament ne dopusti.

Pa i pravo je tako. Zastupnici imaju da brane prava naroda, za to i moraju imat neku veću slobodu. A kad tamo, oblasti ih dišu od službi! Nego! kako god je kod Spinićea pravedna stvar pobjedila, isto će tako i kod Lupa. A sudci va Galicije neka gledaj mej tem, da ne daju prilike kritiki. Zać zaludo je, neki vrag mora pit blizu, kada je i sam dr. Koerber ovi dni razanal na sve predsjednike tribunala i na sve prokuru od štata okružnicu, gdje ih vadi, kako moraju delat i straši se sudcem, da joi ti ga onemnu, ki ne bude se držal njegove opomeni.

To je sve lepo i dobro, ale glavno bi po našem sudu bilo, da se jedanput ipak

I — — — brus! — Nikomu ni — muckat!

A mene jadjnika tek što sam njeki par opanaka potšio jednome pastiru za grudicu sira i zdjelicu mljeka, metali Bog mi ga znao kuda sve po njihovim kancelarijama dok napokon konca udarili me globom, što da sam neovlašćeno čerao — opančarski obrt. —

A jer nijesam imao ono par svjetlih kruna, strpalo me u buhara, gdje sam imao prilično vremena da razmišljam ob opanku i opančariji. Ele bijes znao i razumio tu učenu gospodu!

Al da! Evo me na, gdje sam se ujeo za jezik. Ta oni iz „Mačje kule“ imali uza se prokuru (di stato? Op. sl.) što li, a ja tek onako krpao u — vjetar.

Baš! — Prije smrti doživí se svašta, a iz kože nikud.

A sada: sluga sam pokoran! Ne zamete li me snijeg, eto me skorimice s Vama imnova na prijateljskome domjenku, pa da opet štošto iziresemo iz svoje torbe.

Grga Cviliđreta.

201

red učini. Žao se sudci od Galicije ne ugledaju va sudce od Primorja? Pal nas ako ki ukrade 5 šoldi već je kaštingan. Ako ih ne ukrade ni kaštingan. Ako ki Klanjak poseže jednu malu lukvu već mora va katafiki, ako na Matuljah ki poseže kakovo malo dete, pak ga hiti va provažu — — — — — inšoma zač ne pridn sudci iz Galicije va Primorje?

Portavoce dra. Costantina.

Poznato je svim i svakomu, da je matuljeko škovacere gospodar advokat dr. Costantini. Mi znamo, da va politike Talijani nisu nikada gledali na tanko, kada je trebalo tlačiti pravice istarskega puka našega jezika, ali to moremo otprto reć, da koliko god ima Talijani va Istre, još se ni ni jedan tako ponizil, da bi bil na se zel gospodarstvo onakovega nemoralnoga poduzeća, kakova je matuljeka „Sloga“ — vulgo škovacera.

Ča misli dr. Costantini, da će z onem dobit? Ne vidi on, da se već i oni ki z njim drže gađe od njegovoga lista? Ne zna dr. Costantini da odkad je sveta i veka va oveh stranah ni se našlo tako pokvarene kravetini, ka bi ono rigala, ča riga njegov list „matuljeka Sloga“. Govori o nekakovoj talijanskoj kulturi. Mi pak Hrvati poručujemo dru. Costantinu, da je onakova kultura za smetište, kako su za smetište i oni ki one gnjusarije pišu.

Dr. Costantini se ljuto vara ako misli, da će njegov list otet čast i poštenje našim privakom, našem ženam i kćeram našim. Ki je pošten njemu neće nijedne lazi poštenja zet, a ki ni pošten, onemu nete poštenja vratit ničigove hvati.

Za to i mi vedra i čista čela stojimo pred fakinskim i banditskim uvredami, ča ih na naše vredne prijatelje siplje Costantinov list i odgovaramo mu:

„Sve nam morete reć, i svega morete izmišljat proti nam, al blago nam se ne more reć — zač mi nismo ni jedno dete razrezali i hitili va provažu, niti smo ikada stianuli ruke ni prijateljevsi za gadom, ki je po obćem mnenju i sudu okrivljen s najgnusnejega zločina, kega bi se i jedan Musolino sramoval.“

Domaeće viesti.

Visoki gosti. Ponedjeljak dne 20. o. m. na 9 ur večer prišla je s parobrodom od governa „Pelagosa“ iz Dubrovnika v Opatiju Njezina Visost Nadvojvodkinja Marija Josefa. Na opatijakom mulu dočekali su ju naš načelnik, gospodin kapetan J. Manussi, prof. Glax, monsignor Zamlic i kapetan od porta Alessandri. Nadvojvodkinja sa svojom pratnjom ostaje do petka u „Hotel Quarnero“.

Iz Volosko-Opatijske podeštarije. Doznajemo da je na 24., 25., 26. i 27. augusta o. l. direktor istarske junte va Poreču G. Bradčić pregledal i kontroliral na obćinskom Glavarstvu na Voloskem sve obćinske knjige i račune i skontroliral kasu pak da je našal sve va potpunem rede. Gosp. Bradčić je junta va Poreču izvestil o tom pregledavanju a junta je dopisom od 25. 9. 1902. br. 6179. javila obćine na Voloskom, da je raport G. Bradčića o pregledavanju Volosko-Opatijske podeštarije uzela do ugodnoga znanja (s grata notizija) jerbo da je G. Bradčić našal sve va potpunem rede. Da je kontrola gosp. Bradčića bila jako stroga vidi se po tem, da je za istu rabil puna četiri dneva.

Nam je drago, da junta pošalje kontrolir našu obćinu jerbo se more va svako vreme osvedočiti, da je ista držana va potpunem rede.

Zelili bimo samo to, da se i talijanske obćine po Istre kontroliraju malo bolje a ne samo jednu ili dve ure.

Istarska junta je imela dosti prilike da se osvedoči, da su sve obćine v Istre, koje su va rukah od Hrvati dobro i u redu držane, dočim se to ne more reć od talijanskih obćin va keh se najde vavek kakovu debelu ronju.

Postupanje doseljenih tudjih elemenata u Lovranu. Nekakovi tuji elementi, ki su prišli va naš lepi Lovran — trbuhom za kruhom — čim njim građu posli malo bolje, vaje dignu oholo glave kako i petehi, pak misle da su oni va Lovranu Haupt-Comandanti te se ni jenega ne boje.

Junija meseca jedna brižna žena iz Veprinašćine donesla je va Lovran prodavat cvitki ali je bila loše sreće, zač jedan „fureš“ ki prodava voće na lovranskoj place, zd njoj je ti cvitki i svi pomastil zač da mu „domaeća“ dela konkurencu!

Ta brižna ženska šla je plaću na podeštariju se potužit, ali naši „patres patrie“ ki više drže za „fureš“ nego za „domaeće“ — nisu ga niš kaštingali. (Vidite vi vanjšćaki iz sv. Franciška i Tulišćeve kako vsaš podeštarija proteji „domaećinu“ Op. Kukumica.)

Va petak isto tako neki „fureš“. Gruber zaustavil je jednega putnika i od njega zahteval pašaport — kako da je on komisar od policije! Nego ta putnik pokazal mu je pašaport va forme nekoliko udaraca sa lumbrelom i tako ga navadil krijance. Značaj ovu G. Marangon komandant od žandarmerije? — je to prijavil na sud?

Pozdravlja sve Hrvate

K u k u m i ć

Stranci v Opatiji. Polag zadnje Kurliste prišlo je u Opatiju od 1. septembra o. g. 3670 stranaca. Od 9. oktobra do 15. oktobra 1902. naraslo ih je 347. — Dne 15. oktobra bilo je prisutno 1140 osoba.

Svi va Lovran! Hrvatska čitalnica „Danica“ va Lovranu pripravlja nedelju na 26. oktobra 1902. u „Villa Iris“ u Lovranu veselicu sa tamburanjem, pjevanjem, predstavom i domaćom zabavom.

Tamburat će za prvi put tamburaški zbor „Danica“ a pjevat će zaslužno opatijesko-volosko društvo „Lovor“ i predstavljat će se vesela igra „Istarske brageše“. Buduć je ovo prvi put da tamburaški zbor „Danica“ nastupa javno, dužnost je svakoga pravoga rodoljuba, da dodje na tu zabavu, da na ta način pokaže da mu leži na srcu narodna stvar va Lovranu.]

Početak zabave je na 7 ura večer. Ulaznina je 1 K po osobi a 2 krune za družinu.

Program je sliedeći:

1) Proslav. 2) Runjanin Farkaš: Liespa naša domovina, udara tamburaški zbor „Danica“. 3) I. pl. Zajc: Živila. Hrvatska, pjeva „Lovor“. 4) Eugenio Sah: Okriesnica, deklamuje gđica Ana Stiglic. 5) M. pl. Farkaš: Poputnica Hrvatske, udara „Danica“. 6) F. S. Vilhar: Jadranski zvuci, pjeva „Lovor“. 7) V. G. Brož: Milica (polka-marzurka) udara „Danica“. 8) F. S. Vilhar: Slovenac i Hrvat, pjeva „Lovor“. 9) Istarske brageše, šaljiva igra u 1 činu. 10) I. Hajdrih: Jadransko morje, pjeva „Lovor“. 11) M. pl. Farkaš: Vjenae hrvatskih pjesama, udara „Danica“. — Domaća zabava.

Program je jako bogat i vrlo lep pak će se svaki, ki pride na zabavu dobro zabavljat. Svi znamo, kako su naši narodni neprijatelji proganjali naše tamburaše va Lovranu, al oni se nisu dali prestrašit nego su lepo nastavili tamburat dokle se se naučili. —

Radi tega moramo svi koji samo moremo pohrlit na tu zabavu, da tim damo našim tamburašem i tamburašicam [kuraja. Svi dakle u Lovran!

Krstićeva starina i domaćina. Va zadnjjoj „tete Jambrožije“ Krstić, se zna za dobru plaću, preporuča ljudem talijansko društvo od vapore, koje je počelo vozit ponedjeljak. Ča je to društvo i kakovo je znamo već po tem, da ga jedan Krstić preporuča. To društvo je čisto talijansko, koje neće trpet va svojev vaporeh ni jednega slova našega jezika nego sve talijanski. I takovo društvo brani i preporuča Krstić ki svoji bedasti mački vavek vara z nekakovom starinom i domaćinom.

Ča je naša starina i domaćina talijanska? Gospodo od „Unione Istriana“ slabega albokata ste va Krstiće zibrali. Izdajica on, izdajica vi!

Izloženo dete. Utorak jutro letela je po Opatije put Ičić jedna karoca va koj je

bil kriminalski sudac z Voloskega va montura, jedan duhtar, jedan kancelista i jedan žandama „bejonette in kama“. Komisijon od suda! Svaki, ki je videl tu karocu pomislal je valje, da se je opet ča dogodilo kako ono pred nekoliko meseci va „mačjoj kule“ z onem nelegom otrokom. I va istinu komisijon je hodila van zaradi jednega otroka. Utorak jutro su najme dve ženske hodile po jednem putu na Punte Kolovoj i čule su zad jedne gromače plakat jedno malo dete. Jedna od njih pogleda preko gromače i ima ča videt. Va jednoj traverse zavijeno ležalo je na trdoj zemlji pod gromačum jedno novorojeno dete od 4 dni i plakalo je nelego na vas glas.

Mat prez srca, ka ga je porodila, izložila je dete, da skrrije svoju sramotu. Žene su dignute to nelego dete i nesle va kuću kade je pumpa na Punte Kolovoj. Od ovde se je javilo policije v Opatiju, a policija javila je sudu. Sud je pak sal na komisijon ne znajuć pravo ča se je dogodilo. I za to smo videli duhtori, žandarmi monturi i ča ti ja znam pak smo komač zdahnuli kad smo doznali, da ni komisijon našla jedno razrezano i va provažu hićeno dete kako ono va mačjoj kule puli Matulj, nego jedno nelego zapušćeno dete ko se je ne znajuć ča se okol njega zbiva — sudbenoj komisije veselo smelo.

Sud išće kućku od materi, koja je svoj porod taku izložila.

Pater Liziriti va Lovranu. Prošlu nedelju imeli su va Lovranu velu feštu. Prišli su tamo lovransko-talijanski vapori (fregate) ki imaju da priprave za Italiju našu Liburniju i kvarmerske otoke Tu je bilo mej Poperdili veselja! Altreke da su prišle va Lovran talijanske fregate „Dandolo“ i „Re Umberto“.

Da bude fešta još veća pozvali su Lovranski poperdili i patra Liziriti va Lovran, da njim blagoslovi njihovi vapori. — Pater Liziriti je i prišal va Lovran. Ki će ako ne on, ki je bil va seminarije pak se dobro razume va blagoslovi. Na palade je Pater Liziriti držal velu prediku. Rekal je Lovrancem, da z njihovemi dvemi vapori oni će konkvistat: „Liburniju e le isole del Quarnero“ a kad budu konkvistali to, da njim ne fali konkvistat i Dalmaciju. Lovran cela Istra i Dalmacija da moraju bit opet latinska ale talijanska kako su prvo bila. Lovranci, da su pravi Latini od starine i da Latini moraju ostat. Ste čuli barba Tonić? Vendar je prišlo na vašu. Vi ste vavek govorili, da ste „vero e puro sangue Latin“ zač da znate reć latinski „de gustibus non est disputandum“. Nego i ako bimo mogli verovat, da je stari Tonić potekal od Romula i Rema al čak morda od kraja latinske Numa Pompompije svejedno ne moremo verovat, da je jedan Kobula, jedan Kukuma, jedan Frencele čisto latinske ali talijanske krvi pak sve nam se čini, da se je pater Liziriti htel a tem Lovrancem grdo ma jako grdo narugat.

Kad je Pater Liziriti finil svoju prediku onputa je blagoslovil vapori. Sad moru Lovranci bit segurni, da će njihovi vapori dobro naprav po zač ča Liziriti blagoslovi to gra sve kako po loje. Ako ne vernjete pitajte šinjorinu Jovaninu ka je s Krstićem imela otroka.

„Piccolo“ i jurati. Kada su ono bili jurati Krstića odsudili na 3 meseca zaradi uvredi ku je bil va svojoj blatnoj štrace nanesal G. Podmeniku, „Piccolo“ je valje bil štampal imena oneh jurati i silno se je jadir na njih. Mej tem prišla je i druga razprava o čedomorstvu na Matuljah, a „Piccolo“ ni prnesal imena oneh jurati, ale ih je benj pohvalil i rekal da su trečili — con un'avvedutezza straordinaria. Inšoma neka reće ča će ki — kapo jurato ostaje ipak „Piccolo“.

Mlado vino. Ovo leto ga je puno manje nego lani, ali je za to puno bolje od lanjskega. Ovi dni smo upravo ja i Pirija govorili o tem. I on je mnenja, da je ovo leto vino — come miel. Peccà, mi je rekal, che go le maroide, che non posso beber koliko bim otel.

Vuk sit i koza cela. Kako je poznato Krstić je prigodom razprave o čedomorstvu

na Matuljah dal pismenu injavu, da je imel posla s Jovaninum Gošar. Kada je stara to doznala čapala se je za viasi i rekla je: — In mia casa un simile scandalo! I valje je počela promisljat ča će storit. Ako obedveh ča stira, naime Jovaninu i mio Iva, moglo bi se dogodit, da se opet oni dva kade trefe, a to ne bi ona nikako mogla trpet. Pak ča je storila? Stirala je Jovaninu ča, a „mio Iva“ je pridržala puli sebe. — I tako je vuk sit i koza cela.

Oštari pozor! Prekosutra na 25. t. m. pozvani su na obćinu na Voloskom, volosko-opatijiski oštari, da se načine sa financom radi rende za buduće leto. Mi preporučamo našim oštaram neka pazu više na svoju korist nego na tudji žep.

Kad se je pred nekoliko let delalo za to, da oštari zamu na se erarsku rendu govorilo se je i obećevalo oštaram, da će plaćat puno manje nego pod Gorupom, da će dobitav na stotini od konsorcija, inšoma obećevalo se je i Romu i Tomu. Pak nač se je prišlo? Prišlo se je na to, da ki je prvo pod Gorupom plaćal 100 forinti na leto sada ih plaća 300, a morda potegne od konsorcija 50 fiorini dobitka, morda ne. Intanto na ta način plaća na leto 150 fiorini više nego je plaćal pod Gorupom. Svi naši oštari plaćaju dvaput i triput više sada nego su prvo plaćali. Za to njim ne moremo dosti preporučit, da gledaju ča delaju. Bolje bi bilo da ni kakovega konsorcija nego da bi ta konsorciji imel bit na škodu od većine oštara.

Nekim se zna da to rendi — prez rendi — ali većina oštara nima od tega nikakove koristi nego samo škodu.

Iredentisti va Italije delaju vrage, da bi Istra, Trst i Dalmacija spalil pod Italiju. Oni javno pišu, da već dosti čekaju, da bi bilo vreme da pukna talijanski kanoni pred Trstom i Pulom i pozivlju svoju „braću“ (ste čuli mački!) v Istre i va Trste, neka se za Boga drže krepko, zač još malo i talijanska bandera, da će se vit nad ovemi našemi krajji.

Ala provajite samo, mrski štanjorati! provajite prit semo, pak čete videt ki dan će vam bit.

Prvi sneg! Ovo leto nas je sneg pohodil za rana. Učka ga je bila puna. A ma bravo, lepo smo počeli! A ča će bit pak do kandalori!

Krstić pod papučom Ninotvom. Kad su se ono na 1. oktobra o. l. Nino i Krstić posvadili radi beći od Costantinove špadačeri, pljunul je Nino Krstiću tri puti v obrazinu i rekal mu je: „Ako češ pisat „Tetu Jambrožiju za ti beći, ki ti davamo dobro ako ne pusti, če benj drugi i bolji od tebe. Barem se ne će deca za njim rugat „Salò“ „Salò“. Ča misliš da čemo ti vavek beći davat? Biš ih više pojil nego bi ih va Beće fabrikali. Tako je Nino Krstić odbrusil. A Krstić? Mučal je kako jedna taneka. Iz tega vidimo: 1) da je Nino nekakov „Commandante italiano della Regione Giulia“, ki talijanski beći Krstiću deli i ki ima oblast Krstiću i v obraz pljunut, 2) da je Nino Krstića štuf, 3) da je Krstić pod Ninotvom papučom zač da ni, ne bi se pustil v obraz od njega pljuvat. Va istinu nizko je pal! Jedan „dottor in leje“ pak pustit se tako pljuvat v obraz od jednega Ninota! Ja to je sudbina svakega izdajice! Al prvo al pokle izdajica primi plaću ku zaslužil. Bolje je biti svako zlo na svietu nego izdajica, jer: Prošteno je svima, svima Samo nije izdajici!

Živi i pusti živat Salò piše va zadnjjoj „tete Jambrožije“, da je to načelo sveto svakomu poštenomu čoveku. Priznajemo! Pitamo ga samo zač se ni pustilo živet ono brižno dete, ko je porodila Krstićeva frajrica „signorina Giovannina“?

Kamo gre novac klerikalaca? pita Salò, pišat od kanonika trufadora Drozda va Pragu, ki je pomogal pokrast va kase sv. Venceslava 4 milijuni krun. Drozd je lopov, to će priznat svaki pošten čovek, al je proti jednomu Salò „for de galantomo“. I mej popi kako i mej drugemi stališ najde se faloti ki nisu vredni da ih zemlja nosi, nego ča je za to kriv celi popovski stališ?

da je bakalaj zlo učinija i imaju pravo, tako ne kako je.

G. A hod s vragom jušto, ti misliš jur da te je Bog kaštiga, radi ča smo žerali.

F. Tako ne kako je, zašto misli, da sve ča smo mi govorili i delali ni drago ni jenomu ako Krstiču i njegovim mačkom, pak vidiš, štrigo Krnjelov da je malo živ, mu je i otac sam reka, da ne dočka vazna, Kalac malo da ni krepa, sraka iz Vitasi je dešgracian dosti, u svih stvari, cacarica Jakus ča smuniti kako tvoja žena, pak vidiš ka sriča.

G. Ma brat moj, ku ti to misliš, malo češ ti pomoći.

F. Tako da ne bim bija nikad ni za to, ni za sukna, ni za one vrazje persute, ke ča me tokati sad slano platiti i u sramoti ustati.

G. Ma ke vrazje peršute, ča si na glavu pal?

F. Pustimo to pustimo, ča je bilo bilo sram nas mora biti ča smo si pustili tako glavu napuhniti od slipari, kako smo god i mi dva.

G. Nemoj to govoriti znaš da ja i Felicita ne molamo zašto ona bi molala ča češ a to ne, ona trdo drži.

F. Neka gre ona k vragu, ma da bi znala ča iman ja z mojim kunjadom, ki me je bija rišija, bi mučala. Pak vidiš kako smo mi slipi: kad smo puli nje slagali muže su bili svi drugi, a ne oni ke je činija Vence šampati, zašto su pak gospoda valje druge pisali, i na druge vije, a ne po Hrvatski kako su bili počeli, mi smo brate zavedeni. Grgo moj, su govorili naši starci, da ki z gospodom šerinja zoblje, da mu repi ostanu, a tako su i nam.

G. Ma stešo ja ne molan, ku ča biti sto puti niš.

F. A ja ča morat, zašto me sila goni, pak vidiš kako nas oči slipiju, su rekli, da

smo mi dobili, da u 15 dan je Defar vani, a viš brate je već misec dan, još je u nutra i pak znaš ou ča biti i za napriđ, zašto znaš kako nas slipje, tako su učinili i slip rikorš, ki ča valjati kako i naša himbarija ku smo zmišijali.

G. A ne bude tako ne, zašto ga je podpisa gnjili kuga, kega su vozili na dan izbora po Tinjann, prija nek balota, da ne bi zavonjala podeštorija i još Anzulo, Moferdinov novi zet obrizani.

F. Ja sam tega štof, zašto znan da se svi pametni za nas smiju, i imaju pravo kako sam reka prvo.

G. Skoroč, skoroč da i ja mislim, ma podati se ne ču, pak najzda ih vrag uzme i ja moram poiti, zašto neznam kako mi je doma z dićom.

F. A ja moram poj ležati, zašto mi je oni vrazji bakalaj na stumigu.

G. A vrag uze tebe i bakalaj, nisi ti za to ne.

Zaštitna marka: Sidro.

Liniment. Caps. Comp. iz Richterove Ljekarne u Pragu

jest obće priznato kao izvratno ublažujuća sredstvo za nari-banje; dobije se u svih ljekarnah uz cieniu od 80 h, K 1'40 i K 2.

Kod kupovanja ovog obljubijenog domaćeg lieka neka se uzimaju samo originalne bočice u škatuljah, koje imaju zaštitnu marku „Sidro“ iz Richterove Ljekarne, tada će se sigurno dobiti originalni proizvod.

Richterova Ljekarna

„k zlatnomu lavu“

u Pragu i. Elizabefine ul. 5.

Višekrat odlikovana # Višekrat odlikovana.
Najstarija i najveća
Tvornica peći i zemljenih stvari
Augusta Dreise
u Ljubljani.
Bogato skladište zemljenih peći i štednika.
Peći u najnovijim bojama i oblicima, izvrstno izvedene prodaju se po najnižim cijenama od 14 kruna dalje.
Kod većih naručba do 20% popusta. — Cijenici šilju se na zahtjev gratis i franko.

Tvornica pokućstva
IGNACA KRON
dvorskog dobavljača
u Trstu, Via Cassa di Risparmio
utam. 1848. — Jvornica u Žetu.
Cijenici, unorci, razjašnjenja, proračuni,
nacrti šalju se na zahtjev besplatno.

Ljekarna D. Accurti

na Rieci,

Corsia Deak, (tik kolodvora)

preporuča svoje medicinske specijalitete:
Željezovito-Kina-Vino, vrlo ugodna okus, izvrstno sredstvo proti: slabokrvnosti, živčanim bolestim, lošoj probavi, te u rekonalvescentnom stanju i za svih bolestih.
Najfinije bakalarovo ulje čisto, te sa željezom i jodijem, direktan avoz iz Bremena iz znamenite i svjetske tvornice: Lahusen. Ovo čuvno ulje rabi se za velikim uspjehom proti: sušici, skrofeli, raktitici, plućnom kataru, kašlju i kožnom osiku.
Izvratna Salsaparilje Hon-durac. Izvratno sredstvo za čišćenje krvi osobito i za tajnih bolesti.
„Calligao“. Jedino i najbolje sredstvo, kojim se sigurno daju odstraniti kurja oka.
Zdrave kapljice. Nenadkriljeno sredstv za sve želućane bolesti.

Posujilnica u Voloskom

prodaje više komada
Zemljišta
u obćinama: **Pobri, Pere-nići, Kućeli, Bregi i Ru-kavac Gornji.**
Poblize informacije mogu se dobiti u pisarni dr. K. Janežića u Voloskom.

Dr. L. Roheim

posjednik sanatorijuma,
specijalista za tajne bolesti, ordi-nira svaki dan od 10—12 pr. p. za go-spodu, a od 2—5 p. p. za gospođe na Riječi, vicolo Germania br. 2, I. kat.
Nad Ljekarnom D. Accurti.

Tiskara

V. Tomičić i dr. u Opatiji preporuča slavnom obćinstvu svoje bogato skladište najfinijih i najmodernijih pos-jetnicah, omotah, i drugih tiskanicah uz vrlo umjerene ciene.

Posujilnica u Voloskom

registrana zadruga na ograničeno jamčenje.

Prima novac na štednju od svakoga, te plaća od istoga 4 1/2% ka-mata, čisto bez ikakvog ođbitka. Rentni porez na uložke plaća posujilnica sama.
Vraća na štednju uložene iznose bez ođpovjedi, pridržaje si ipak u osobitih slučajevih, pravo ođkaza u smislu § 8 društvenoga štatuta.
Zajmovo (posuđe) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mje-nice i zadužnice uz garanciju.
Uredovni sati: svaki dan izim nedelje i blagdane od 9—12 sati pp. i od 3—6 sati poslie podne; u nedelju i blagdane od 9—12 pp.
Društvena pisarna i blagajna nalazi se za sada u ođvjetničkoj pisarni Dra. Janežića u Voloskom.
Poblize informacije dobivaju se u pisarni Dra. K. Janežića i Dra. A. Stangera u Voloskom.
Novčani promet u god. 1901 iznašao je K 1161.044.30 — G-ran-cija iznašala je K 133.760.— Uloženo je bilo u posujilnici god. 1901 K 575.486.29.
Ravnateljstvo.

3102—02

Oglas.

Temeljem ođpisa c. kr. kot. poglavarstva u Voloskom od 9./9. br. 14199—VII se ovim do obćeg znanja stavlja, da će se dne 3. novem-bra 1902. u 9 sati jutrom pred ovo-obćinskim uredom obdržavati kontrolna smotra za c. i kr. stojeću vojsku i za c. i kr. ratno pomorstvo za obćinu Volosko-Opatiju kao i za tadjinca u istoj stanujuće. Kontrolnoj smotri dajući su pristupiti svi pričuvnici osim onih:

- a) koji su tekom godine ove aktivno služili ili sudjelovali kod vojne vježbe;
- b) koji se nalaze u tamnici ili iztražnom zatvoru;
- c) koji su providjeni redovitom putnicom odsutni po moru ili po inozemstvu;
- d) doknadni pričuvnici koji su t. g. unovaćeni.

Naknadna kontrolna smotra obdržavati će se u Trstu dne 25., 26., 27. i 28. novembra 1902.
Obćinsko glavarstvo u Voloskom, 24. septembra 1902.
Načelnik: **Dr. Stanger.**

Prvi zavod za pogrebo

u Opatiji

preporuča se svime što se odnosi na uredjenje odras, mrtvačke sobe i pogreba te skladištem u kome će sl. obćinstvo naći veliki izbor

Mrtvačkih liesova (kasela) i križeva.

Ciene su koliko za priredbu pogreba, toliko i za liesove vrlo umjerene.

Ođnosne prijave i naručbe prima

Fran Doberlet
Opatija. — Kuća Ertl.